

Lijst graftekens naar ligging met beschrijving en motivering waarde

begraafpl	liggin	naam mon	evalu	ZEN	atering	hitectuur	foto monument	beeld	toe	opmerkingen	beschrijving	motivatie
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01	Oorlogsmo nument Zichen	****	☒		Chabot, J.			red elijk	professioneel inschilderen opschrift professioneel bevestigen van topkruis Herstellen van barst in losstaande opschriftplaat professioneel opvoegen aan kruis is uitspoelen van de stylolieten te zien; niet aan werken zonder advies van steendeskundige het kader ingroenen	Op het hoofdeinde van een hellende zerk met opschrift is een stele gezet met vijf ovale portretfoto's, waarop een verjongende stele met palmtak en immortellenkrans en tenslotte een bekronend kruis. Het geheel is gezet op een plint, waarop vooraan twee vazen zijn gezet. Het geheel is uitgewerkt in blauwe hardsteen. Op de rand van de plint staat een smeedijzeren hek dat het gedenkteken langs drie kanten omgeeft. De voorkant is vrijgelaten en daar is een opschriftplaat neergezet. Verdiept op de hellende zerk in blauwe hardsteen: TER NAGEDACHTENIS ONZER/ DAPPERE HELDEN VAN/ SICHEN BOLRE GEVALLEN/ VOOR HET VADERLAND/ IN DEN OORLOG/ 1914-1919// SMITS MATHYS GESNEUVELD/ TE SAR-TILMAN DEN/ 6-VIII-14/ RAETS MARCEL OVERLEDEN/ IN GEVANGENSCHAP/ TE SOLTAU DEN/ 4-II-15// JONGEN STEPHANUS GESNEUVELD/ TE ST PIETER DEN/ 14 - X - 18 / JANS VICTOR GESNEUVELD/ TE DIXMUIDE DEN/ 3 - II - 17 / NELISSEN WILLEM OVERLEDEN/ IN GEVANGENSCHAP DEN/ 2 - XI - 18// Op plaat die tegen de zerk leunt, verheven: AANDENKEN/ AAN DE GESNEUVELDEN/ EN SLACHTOFFERS / 1940-1945// NAKIJKEN: Op de begraafplaats van Zichen Kabilenstraat, staan witte kruisjes met deze 5 namen en dezen van de oudstrijders. Daar is ook een plaat aangebracht met de namen van WOII	Vanwege de primaire functie van herdenken is het van betekenis dat het gedenkteken centraal in het dorp is opgesteld. Bij aanvang stond niet hier opgesteld, ook niet in 1929, na vergroting van de kerk. Pas na aanpassingen in het dorpscentrum ca. 1970. De vijf portretfoto's zijn ieder gesigineerd : 'L. Laenenbergh, Liège' De zerk is gesigineerd: "J. Chabot à Robermont Liège", dat is een gekend atelier aan de monumentale stedelijke begraafplaats van Luik. Door de afbeelding van de vijf mannen, maar ook door de palmtak met immortellenkrans (zij gaven hun leven en we zullen hen daarvoor eeuwig roemen en gedenken) is duidelijk dat dit gaat om een oorlogsgedenkteken. Dit wordt benadrukt door de vlaggenmasten.

begraafpl	liggin	naam mon	evalu	ZEN	atering	hitectuur	foto monument	beeld	toe	opmerkingen	beschrijving	motivatie
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 02	Zichen 01 02 (kruis)	***	☒							In het gras staat een robuust monolytisch Latijns kruis in blauwe hardsteen, zonder nog enig leesbaar opschrift	Dit grafkruis illustreert een bijzondere traditie uit het ancien régime die nog slecht gekend en weinig onderzocht is.
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 04	Zichen 01 04 (kruis)	***	☐				slecht	eventueel laten staan als relict		Een voet van een afgebroken kruis staat in het grasperk. Het is de voet van een opengewerkt gietijzeren kruis met op het centrum een pelikaan die zijn jongen voedt, in de kruisstam een zandloper en een verbredende sierlijke voet.	Aan de hand van de bewaarde voet kon worden teruggevonden om welk model het gaat. Dit model is momenteel niet sterk verspreid op Belgische kerkhoven. Dit relict gietijzeren kruis, duidt aan dat in de 20ste een op dit kerkhof wellicht een hogere variatie aan gietijzeren grafkruisen aanwezig was, dan heden bewaard.
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 05	Jongen, Anna	***	☒	1950			redelijk	het bekronend kruis en de portretfoto ontbreken, indien portretfoto beschikbaar is, dan porseleinen foto hermaken en heraanbrengen		In het grasperk staat een stele waarvan het bekronend kruis ontbreekt. De stele is voorzien van sobere acroteria, een verdiept opschrift en bovenaan een verdiepte plek waar een portretfoto heeft gezeten. Het verdiept opschrift luidt: HIER RUST IN VREDE/ ANNA JONGEN/ ECHTGENOTE VAN/ WIRICUS HACKENS/ 8-09-1864/ + 19-2-1950/ R.I.P.//	Dit grafteken is geheel toegewijd aan Anna Jongen, echtgenote van Wiricus Hackens en dochter van Servatius Jongen (1835 -1890) en Anna Vos (1839-1916). Dit type van grafteken, een elegante stele met bekronend kruis is eerder typerend voor de eerste decennia van de 20ste eeuw. Het past geheel in het kader van het landelijke kerkhof.

begraafpl	liggin	naam mon	evalu	ZEN	atering	hitectuur	foto monument	beeld	toe	opmerkingen	beschrijving	motivatie
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 0106	Zichen 0106	****	✓					red elijk	opnieuw in het gras zetten	Vlakbij de noordelijke kerkgevel staat het robuuste kruis dat bovenaan met tentdakvorm is afgewerkt, ingekapseld in betonnen tegels. Momenteel is er geen leesbaar opschrift meer op te merken	Dit grafkruis illustreert een bijzondere traditie uit het ancien régime die nog slecht gekend en weinig onderzocht is.
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 0108	Zichen 0108	****	✓					goed		In het gras staat een robuust kruis dat bovenaan met tentdakvorm is afgewerkt in blauwe hardsteen, zonder opschrift	Dit grafkruis illustreert een bijzondere traditie uit het ancien régime die nog slecht gekend en weinig onderzocht is.
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 0109	Mulkens - Jans - Baillien	****	✓	1879				slecht	Kruis (staat tegen achterkant) herplaatsen op stele opschrift schilderen Eventueel de korstmossen onderzoeken	Een hoge stele wordt afgesloten door een boogvormige fronton met scherp afgetekende acroteria. In het timpaan is een doornkroon waarin centraal het monogram IHS is weergegeven. De palmetten van de acroteria zijn gedetailleerd weergegeven. Het fraai uitgewerkt bekronend kruis staat momenteel tegen de stele. Het verdiept op de stele luidt: HIER RUSTEN/ H. MULKENS/ ZIJNE ECHTGENOOTE/ C. JANS/ HUNNE ZOON/ NICOLAAS MULKENS/ EN KINDEREN/ BURGEMEESTER VAN/ SICHEN-SICHEN-SUSSEN-BOLDER/ ECHTGENOOT VAN/ M. BAILLIEN/ OVERL 4 JANUARI / OUD 65 JAREN/ R.I.P.// Onderste register stele: MARIA BAILLIEN (MULKENS)/ + PAIFVE 1930/ BEATRIX MULKENS (HEYNEN)/ + 1924//	Afgaande op de oudste sterfdatum, 1879, van Hermanus Mulkens, is dit het oudste 19de eeuwse grafteken, wellicht op eeuwige vergunning. beroep: burgemeester Hier zijn diverse generaties begraven en/of herdacht. Het echtpaar Johannes Hermanus Mulkens (1819-1879) landbouwer en zijn echtgenote Catharina Jans (°1827), hun kinderen burgemeester Nicolaas en Beatrix; ook de echtgenote van Nicolaas wordt genoemd, Maria Baillien, en hun dochter Beatrix.

begraafpl	liggin	naam mon	evalu	ZEN	atering	hitectuur	foto monument	beeld	toe	opmerkingen	beschrijving	motivatie
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 10	Zichen 01 10	*	☐					slecht			In 2011 stond er nog de voet van een gietijzeren kruis, anno 2019 niets meer
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 11	Zichen 01 11	*	☐					slecht			Enkel de voet van een grafteken
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 12	Zichen 01 12	****	☒					redelijk	scheuren in de blauwe hardsteen, waarvan enkel stukken zijn gesprongen	In het gras staat een robuust Latijns kruis in blauwe hardsteen, zonder leesbaar opschrift. De bolvoet waarmee het kruis in de grond is gezet, is zichtbaar.	Dit grafkruis illustreert een bijzondere traditie uit het ancien régime die nog slecht gekend en weinig onderzocht is.
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 14	Girist, Jan	****	☒	1646						In het gras staat een robuust kruis dat bovenaan met tentdakvorm is afgewerkt in blauwe hardsteen, verdiept opschrift: HIER LIGT/ BEGRAVEN/ JAN GIRIST STERF N° 1646/ / DEN 8 MEY BIDT GODT / VOOR DE ZIELE//	Volgens het opschrift zou dit grafteken dateren uit de 17de eeuw, wat bijzonder oud is voor een grafteken op een Belgisch kerkhof. Dit grafkruis illustreert een bijzondere traditie uit het ancien régime die nog slecht gekend en weinig onderzocht is.

begraafpl	liggin	naam mon	evalu	ZEN	atering	hitectuur	foto monument	beeld	toe	opmerkingen	beschrijving	motivatie
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 15	Zichen 01 15	****	☐					slecht	herplaatsen op nr 15 en ijzer behandelen	Dit opengewerkt gietijzeren kruis is gezet op een lage en smalle stele. Het centrum van het kruis wordt geaccentueerd door een cirkel. Centraal is een kruisbeeld bevestigd. De kruisarmen eindigen op een korte fakkel met vlam. De stam is grotendeels ingenomen door een sierlijke palmtak. De voet verbreedt en is net zoals de kruisarmen gevuld met enkele verfijnde voluten. Ook tussen de kruisarmen zijn voluten aangebracht. Dit model is naar afmetingen (hoogte 0,82 m breedte en 1,66 m hoogte) een middenmoot. Dit kruis draagt geen opschriftplaat.	Dit model gietijzeren kruis werd in deze streek courant gehanteerd, maar niet in de rest van Vlaanderen. Het was dan ook een product van de Tongerse gieterij Société Anonyme des Fonderies Tongroises, die bestond van 1900-1938. Het kerkhof van Zichen, dat einde 19de eeuw en in de 20ste eeuw voorzien was van vele kruisen, bezit heden nog 9 volledige gietijzeren kruisen, waaronder 5 van dit model.
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 16	Heyn van Sechen	****	☒	1555				slecht	rechtzetten en in het grasperk	Scheefgezakt in het gras staat een robuust Latijns kruis dat is uitgewerkt in blauwe hardsteen, met moeilijk leesbaar opschrift, volgens KIK "Heyn van Sechen 1555". Heden ge	Dit grafkruis illustreert een bijzondere traditie uit het ancien régime die nog slecht gekend en weinig onderzocht is. Dit grafkruis zou dateren uit 1555 en derhavl momenteel (2020) 465 jaar oud zijn!
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 17	Palmaers, Jozef E.H.	***	☒	1963				goed	Het opschrift en de kelk inschilderen	Vlak voor de oostelijke kerkgevel is een sober kruis in blauwe hardsteen opgesteld. Op de dwarsarm staat een verdiept opschrift, met daarboven een verdiepte kelk. Aan de voet van het kruis is een grafplaat uit het ancien régime gelegd, die wellicht ooit in de kerk was opgesteld. Het opschrift van deze grafplaat is vervaagd, wel is nog een wapenschild met helmteken herkenbaar. Het opschrift op het kruis luidt: Z.E.H. JOZEF PALMAERS/ * LEUT 1882 + EISDEN 1963/ PASTOOR TE ZICHEN BOLDER/ VAN 1925 TOT 1958// BIOGRAFIE JOSEPHUS PALMAERS (Leut, 7 februari 1882 - Eisden, 4 februari 1963)	Jozef Palmaers, pastoor van Zichen van 1925-1958, was de broer van Petrus Palmaers (1869-1956), pastoor in Membruggen. Hij was op rust in Eisden. Het was onder zijn pastoraat dat de kerk werd vergroot. Beroep: pastoor in Zichen

begraafpl	liggin	naam mon	evalu	ZEN	atering	hitectuur	foto monument	beeld	toe	opmerkingen	beschrijving	motivatie
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 18	Jongen, Paul	***	☒	1952				slecht	bewapening roest: behandelen Christuskop ontbreekt: nieuw aanbrengen	Aan het hoofdeinde van het onafgebakende grafperceel staat een stele met bekronend kruis in beton. Op het centrum van het kruis is een porseleinen Christusmedaillon aangebracht. Het verheven opschrift op de stele luidt: PAUL JONGEN/ ECHTGENOOT/ MARIA DAMAVA/ GEBOREN 8-4-66/ OVERL DEN 25-1-52// Nakijken: opschrifplaat in beton of in blauwe hardsteen?	Hier is begraven Paul Jongen (1866-1952) , de aannemer die de vergroting van de kerk in 1928-1928 uitvoerde. Hij was gehuwd met Maria Damave (1870-1960). Eén van hun 6 kinderen, Catharina die stierf op 48-jarige leeftijd, is links van dit graf begraven (01 19). Dit uniek betonnen grafteken versterkt het beeld van het landelijke kerkhof. Het grafteken maakt deel uit van het geheel graftekens ten oosten van de kerk, die werden opgericht in de periode na de vergroting van de kerk en de afbraak van de oude sacristie ten oosten. Derhalve biedt het grafteken op deze plaats inzicht over het gebruik en de evolutie van het kerkhof.

begraafpl	liggin	naam mon	evalu	ZEN	atering	hitectuur	foto monument	beeld	toe	opmerkingen	beschrijving	motivatie
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 19	Jongen, Catharina	***	☒	1954				slecht	heraanbrengen marbriet	Aan het hoofd van het onafgebakende grafperceel staat een Latijn kruis met onder de linkerarm een stele. De betonnen basis was geheel bedekt met marbriet. De stele onder de kruisarm draagt nog een gedeelte met een opschrift. Het opschrift luidt: [...] DOCHTER / [...] ZUSTER/ [...]THARINA/ JONGEN/ GEBOREN TE ZICHEN/ 13-12-1905/ ER OVERLEDEN/ 1-1-1954//	Dit graf is bijzonder omdat niet enkel de stele bedekt was met marbriet, maar ook het kruis en de pijler rechts van het kruis. Catharina stierf op 48-jarige leeftijd, ze was 1 van de 6 kinderen van het echtpaar Paulus Jongen (1866-1952) en Maria Damave (1870-1960). Haar vader/ouders zijn links van haar begraven (01 18). Het grafteken maakt deel uit van het geheel graftekens ten oosten van de kerk, die werden opgericht in de periode na de vergroting van de kerk en de afbraak van de oude sacristie ten oosten. Derhalve biedt het grafteken op deze plaats inzicht over het gebruik en de evolutie van het kerkhof.

begraafpl	liggin	naam mon	evalu	ZEN	atering	hitectuur	foto monument	beeld	toe	opmerkingen	beschrijving	motivatie
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 20	Zichen 01 20	****	☒					red elijk	Roestbehandeling en schilderen. Traditioneel is dergelijke gietijzeren kruis zwart geschilderd, met zilver voor de uiteinden van de kruisarmen en de figuren.	Aan het hoofd van het onafgebakende grafperceel staat een opengewerkt gietijzeren kruis op een lage en smalle stele. Op het opengewerkte gietijzeren kruis is een kruisbeeld aangebracht, waarboven een vaandel met het opschrift INRI. De kruisarmen eindigen op voluten, ook de voet heeft voluten waarin een gesloten amfoor is opgenomen. Stralen tussen de kruisarmen accentueren het centrum van het kruis. In de kruisstam zit een cartouche met opschriftplaat verwerkt. Dit model is een tussenmaat, het is 1,46 m hoog. Geen opschrift leesbaar	Het uitzicht van het kerkhof van Zichen werd einde 19de eeuw en in de 20ste eeuw sterk bepaald door de aanwezigheid van kruisen, waaronder tal van gietijzeren kruisen. Het kerkhof bezit er heden nog 10, waaronder 4 van dit model. Dit model werd in heel België courant gehanteerd, vanaf ca 1900. Het werd door diverse ateliers gegoten. Het stond vb. in de verkoopscatalogus van de Franse gieterij Corneau & Deville (1893-1895-1899-1905,1924, 1930,1932,1933, 1937), en de Nederlandse gieterijen De Ulfse Ijzergieterij, firma Becking & Bongers en door Firma G.A.A. Van de Wal & Co te Arnhem. Het model zonder ingewerkte cartouche (II A 5 H) was populairder. Vaak werden dergelijke kruisen hergoten door lokale smeden. Zonder signatuur is het moeilijk uit te maken wie de producent was.

begraafpl	liggin	naam mon	evalu	ZEN	atering	hitectuur	foto monument	beeld	toe	opmerkingen	beschrijving	motivatie
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 21	Reggers, Maria, Jan en Pieter	****	☒					red elijk	Roestbehandeling en schilderen. Traditioneel is dergelijke gietijzeren kruis zwart geschilderd, met zilver voor de uiteinden van de kruisarmen en de figuren.	Dit opengewerkt gietijzeren kruis is gezet op een lage en smalle stele. Het centrum van het kruis wordt geaccentueerd door een cirkel. Centraal is een kruisbeeld bevestigd. De kruisarmen eindigen op een korte fakkel met vlam. De stam is grotendeels ingenomen door een sierlijke palmtak. De voet verbreedt en is net zoals de kruisarmen gevuld met enkele verfijnde voluten. Ook tussen de kruisarmen zijn voluten aangebracht. Dit model is naar afmetingen (hoogte 0,82 m breedte en 1,66 m hoogte) een middenmoot. Dit kruis draagt een opschriftplaat op de kruisstam, zonder leesbaar opschrift.	Model dat in deze streek courant gehanteerd is geweest, maar niet in de rest van Vlaanderen. Het was dan ook een product van de Tongersene gieterij Société Anonyme des Fonderies Tongroises, die bestond van 1900-1938. Het kerkhof van Zichen, dat einde 19de eeuw en in de 20ste eeuw voorzien was van vele gietijzeren kruisen, bezit er heden nog 9 volledige kruisen, waaronder 5 van dit model.
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 22	Loverix, Gertrude	****	☒	1954				slecht	Het gebroken kruis herstellen. Roestbehandeling en schilderen. Traditioneel is dergelijke gietijzeren kruis zwart geschilderd, met zilver voor de uiteinden van de kruisarmen en de figuren.	Aan het hoofd van het onafgebakende grafterceel staat een opengewerkt gietijzeren kruis op een lage en smalle stele. Op het opengewerkte gietijzeren kruis is een kruisbeeld aangebracht, waarboven een vaandel met het opschrift INRI. De kruisarmen eindigen op voluten, ook de voet heeft voluten waarin een gesloten amfoor is opgenomen. Stralen tussen de kruisarmen accentueren het centrum van het kruis. In de kruisstam zit een cartouche met opschriftplaat verwerkt. Dit model is een tussenmaat, het is 1,46 m hoog. In fraaie gotische letters geschilderd , wit op zwarte ondergrond: HIER RUST IN VREDE/ GERTRUDE LOVERIX/ WEDUWNAAR VAN GISBERT CAJOT / ECHTGENOTE VAN FRANS JONGEN/ OVERLEDEN 17-11-1954//	Haar echtgenoot is begraven onder een identiek gietijzeren kruis 02 24 rechts van haar. Het uitzicht van het kerkhof van Zichen werd einde 19de eeuw en in de 20ste eeuw sterk bepaald door de aanwezigheid van kruisen, waaronder tal van gietijzeren kruisen. Het kerkhof bezit er heden nog 9 volledige gietijzeren kruisen, waaronder 4 van dit model. Dit model werd in heel België courant gehanteerd, vanaf ca 1900. Het werd door diverse ateliers gegoten.

begraafpl	liggin	naam mon	evalu	ZEN	atering	hitectuur	foto monument	beeld	toe	opmerkingen	beschrijving	motivatie
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 23	Zichen 01 23	****	☒					red elijk	Roestbehandeling en schilderen. Traditioneel is dergelijke gietijzeren kruis zwart geschilderd, met zilver voor de uiteinden van de kruisarmen en de figuren.	Dit opengewerkt gietijzeren kruis is gezet op een lage en smalle stele. Het centrum van het kruis wordt geaccentueerd door een cirkel. Centraal is een kruisbeeld bevestigd. De kruisarmen eindigen op een korte fakkel met vlam. De stam is grotendeels ingenomen door een sierlijke palmtak. De voet verbreedt en is net zoals de kruisarmen gevuld met enkele verfijnde voluten. Ook tussen de kruisarmen zijn voluten aangebracht. Dit model is naar afmetingen (hoogte 0,82 m breedte en 1,66 m hoogte) een middenmoot. Dit kruis draagt geen opschrift.	Dit type van gietijzeren kruis, met een palmtak ingewerkt in het verfijnde, opengewerkte kruis, werd vrij courant gehanteerd in deze streek, maar wordt in andere delen van Vlaanderen zelden aangetroffen. Het was dan ook een product van de Tongerse gieterij Société Anonyme des Fonderies Tongroises, die bestond van 1900-1938. Die gieterij nam 2 modellen van gietijzeren kruisen op in de verkoopscatalogus (z.d.), die ook in Wallonië werd verspreid. Het kerkhof van Zichen, dat einde 19de eeuw en in de 20ste eeuw voorzien was van vele gietijzeren kruisen, bezit er heden nog 9 volledige gietijzeren kruisen, waaronder 5 van dit model.
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 24	Jongen, Frans	****	☒	1954				slecht	gebroken kruis herstellen en op sokkel zetten Roestbehandeling en schilderen. Traditioneel is dergelijke gietijzeren kruis zwart geschilderd, met zilver voor de uiteinden van de kruisarmen en de figuren. Bij herschilderen lettertype hernemen.	Aan het hoofd van het onafgebakende grafperceel staat een opengewerkt gietijzeren kruis op een lage en smalle stele. Op het opengewerkte gietijzeren kruis is een kruisbeeld aangebracht, waarboven een vaandel met het opschrift INRI. De kruisarmen eindigen op voluten, ook de voet heeft voluten waarin een gesloten amfoor is opgenomen. Stralen tussen de kruisarmen accentueren het centrum van het kruis. In de kruisstam zit een cartouche met opschriftplaat verwerkt. Dit model is een tussenmaat, het is 1,46 m hoog. In fraaie gotische letters, wit op zwart geschilderd: HIER RUST IN VREDE/ FRANS JONGEN/ WEDUWNAAR VAN/ GERTRUDE LOVERIX/ OVERLEDEN 14-12-1954//	Zijn echtgenote is begraven onder een identiek gietijzeren kruis(02 22) links van hem. Het uitzicht van het kerkhof van Zichen werd einde 19de eeuw en in de 20ste eeuw sterk bepaald door de aanwezigheid van kruisen, waaronder tal van gietijzeren kruisen. Het kerkhof bezit er heden nog 9 volledige gietijzeren kruisen, waaronder 4 van dit model. Dit model werd in heel België courant gehanteerd, vanaf ca 1900. Het werd door diverse ateliers gegoten.

begraafpl	liggin	naam mon	evalu	ZEN	atering	hitectuur	foto monument	beeld	toe	opmerkingen	beschrijving	motivatie
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 25	Zichen 01 25	****	☒					slecht	kruis staat tegen kerkhofmuur: herstellen en heroprchten op een sokkel Roestbehandeling en schilderen. Traditioneel is dergelijke gietijzeren kruis zwart geschilderd, met zilver voor de uiteinden van de kruisarmen en de figuren.	Dit opengewerkt gietijzeren kruis is gezet op een lage en smalle stele. Het centrum van het kruis wordt geaccentueerd door een cirkel. Centraal is een kruisbeeld bevestigd. De kruisarmen eindigen op een korte fakkel met vlam. De stam is grotendeels ingenomen door een sierlijke palmtak. De voet verbreedt en is net zoals de kruisarmen gevuld met enkele verfijnde voluten. Ook tussen de kruisarmen zijn voluten aangebracht. Dit model is naar afmetingen (hoogte 0,82 m breedte en 1,66 m hoogte) een middenmoot. Dit kruis draagt geen opschrift.	Dit type van gietijzeren kruis, met een palmtak ingewerkt in het verfijnde, opengewerkte kruis, werd vrij courant gehanteerd in deze streek, maar wordt in andere delen van Vlaanderen zelden aangetroffen. Het was dan ook een product van de Tongerse gieterij Société Anonyme des Fonderies Tongroises, die bestond van 1900-1938. Die gieterij nam 2 modellen van gietijzeren kruisen op in de verkoopscatalogus (z.d.), die ook in Wallonië werd verspreid. Het kerkhof van Zichen, dat einde 19de eeuw en in de 20ste eeuw voorzien was van vele gietijzeren kruisen, bezit er heden nog 9 volledige gietijzeren kruisen, waaronder 5 van dit model.
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 26	Zichen 01 26	****	☒					slecht	hermaken metalen rozetten en kruisbeeld aanbrengen (de gaten om deze elementen te bevestigen zijn nog aanwezig) roestende bewapening aanpakken eventueel schilderen klimop verwijderen	Aan het hoofdeinde van een onafgebakende graftuin staat een betonnen grafkruis. Op het uiteinde van de linkerarm is een metalen bloem bevestigd, op de twee andere kruisarmen is de afdruk van de daar verdwenen bloem nog te zien. Op het centrum was een kruisbeeld bevestigd. Geen opschrift leesbaar	Dit betonnen kruis is een uniek exemplaar, bijzonder van uitvoering, met metalen rozetten in de kruisuiteinden en een kruisbeeld op het centrum. Het versterkt het beeld van het landelijke kerkhof dat wordt gekenmerkt werd door een grote diversiteit aan grafkruisen. Dit grafkruis werd opgericht in de periode na de vergroting van de kerk en de afbraak van de oude sacristie ten oosten.

begraafpl	liggin	naam mon	evalu	ZEN	atering	hitectuur	foto monument	beeld	toe	opmerkingen	beschrijving	motivatie
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 27	Castermans - Geraerds	***	☒	1951				red elijk	herplaatsen Christuskop beplanten grafuin Na de restauratie van de kerk is er allerhande materiaal achtergelaten op het kerkhof. Enkele stukken steen zijn mogelijk de sokkel van gietijzeren kruisen.	Aan het hoofdeinde van het grafperceel staat een Latijns kruis in blauwe hardsteen, met op de kruising een porseleinen Christusmedaillon en en op de kruisstem een opschriftplaat in zwart marbriet. Het opschrift luidt: HIER RUST/ IN VREDE/ JUL. CASTERMANS/ JOHANNA GERAERDTS/ MARC. CASTERMANS/ R.I.P.//	Het sobere kruis, opgericht voor het echtpaar Johanna Geraerts (1877-1951) en Marcus Castermans (1873-1955), en Jul. Castermans, past geheel in de context van het landelijke kerkhof dat eeuwenlang gekenmerkt werd door grafkruisen. Dit grafkruis werd opgericht in de periode na de vergroting van de kerk en de afbraak van de oude sacristie ten oosten. Na de restauratie van de kerk is er allerhande materiaal achtergelaten op het kerkhof. Enkele stukken steen zijn mogelijk de sokkel van gietijzeren kruisen.
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 28	Zichen 01 28	****	☒					slecht	Roestbehandeling en schilderen. Traditioneel is dergelijke gietijzeren kruis zwart geschilderd, met zilver voor de uiteinden van de kruisarmen en de figuren. Het kruis is tegen de kerkhofmuur gezet: herplaatsen op een sokkel	Dit opengewerkt gietijzeren kruis is gezet op een lage en smalle stele in beton. Het centrum van het kruis wordt geaccentueerd door een cirkel. Centraal is een kruisbeeld bevestigd. De kruisarmen eindigen op een korte fakkel met vlam. De stem is grotendeels ingenomen door een sierlijke palmtak. De voet verbreedt en is net zoals de kruisarmen gevuld met enkele verfijnde voluten. Ook tussen de kruisarmen zijn voluten aangebracht. Dit model is naar afmetingen (hoogte 0,82 m breedte en 1,66 m hoogte) een middenmoot. Dit kruis draagt geen opschrift.	Dit model gietijzeren kruis werd in deze streek courant gehanteerd, maar niet in de rest van Vlaanderen. Het was dan ook een product van de Tongerse gieterij Société Anonyme des Fonderies Tongroises, die bestond van 1900-1938. Het kerkhof van Zichen, dat einde 19de eeuw en in de 20ste eeuw voorzien was van vele kruisen, bezit heden nog 9 volledige gietijzeren kruisen, waaronder 5 van dit model.

begraafpl	liggin	naam mon	evalu	ZEN	atering	hitectuur	foto monument	beeld	toe	opmerkingen	beschrijving	motivatie
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 29	Zichen 01 29	****	☒					red elijk	Roestbehandeling en schilderen. Traditioneel is dergelijke gietijzeren kruis zwart geschilderd, met zilver voor de uiteinden van de kruisarmen en de figuren.	Aan het hoofd van het onafgebakende grafperceel staat een opengewerkt gietijzeren kruis op een lage en smalle stele. Op het opengewerkte gietijzeren kruis is een kruisbeeld aangebracht, waarboven een vaandel met het opschrift INRI. De kruisarmen eindigen op voluten, ook de voet heeft voluten waarin een gesloten amfoor is opgenomen. Stralen tussen de kruisarmen accentueren het centrum van het kruis. In de kruisstam zit een cartouche met opschriftplaat verwerkt. Dit model is een tussenmaat, het is 1,46 m hoog. Geen opschrift leesbaar	Het uitzicht van het kerkhof van Zichen werd einde 19de eeuw en in de 20ste eeuw sterk bepaald door de aanwezigheid van kruisen, waaronder tal van gietijzeren kruisen. Het kerkhof bezit er heden nog 10, waaronder 4 van dit model. Dit model werd in heel België courant gehanteerd, vanaf ca 1900. Het werd door diverse ateliers gegoten. Het stond vb. in de verkoopscatalogus van de Franse gieterij Corneau & Deville (1893-1895-1899-1905,1924, 1930,1932,1933, 1937), en de Nederlandse gieterijen De Ulfse Ijzergieterij, firma Becking & Bongers en door Firma G.A.A. Van de Wal & Co te Arnhem. Het model zonder ingewerkte cartouche (II A 5 H) was populairder. Vaak werden dergelijke kruisen hergoten door lokale smeden. Zonder signatuur is het moeilijk uit te maken wie de producent was.

begraafpl	liggin	naam mon	evalu	ZEN	atering	hitectuur	foto monument	beeld	toe	opmerkingen	beschrijving	motivatie
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 30	Heynen - Nelissen	***	☒	1931	Mesotten		Norga, Sylvain	redelijk	de neerliggende bronzen reliëfplaat herplaatsen of hergieten (voorbeeld te Vlijtingen op graf Coenegrachts – Stevens (03 051). De boordstenen rechtzetten en goed funderen opnieuw bronzen of gegalvaniseerde staven aanbrengen aan weerszijden van de graftuin. Graftuin beplanten	Aan het hoofdeinde van een ruime afgebakende graftuin staat een hoge stele die links geflankeerd wordt door een pijler en rechts door een lagere stele. Het geheel is uitgewerkt in blauwe hardsteen. Op de vier hoeken van de graftuin staat palen. De stele is voorzien van een reliëfplaat met de voorstelling van de Graflegging van Christus, met Johannes en Maria, gesigineerd S.Norga. Daaronder is een opgelegd bronzen opschrift aangebracht. De pijler heeft over de gehele voorkant een verheven kruis, op de rechterstele is een bronzen reliëfplaat aangebracht met voorstelling van een engel met wierrookvat. Deze was in 2011 nog in situ. Het opschrift luidt: RUSTPLAATS/ DER/ FAMILIE/ N. HEYNEN-/ NELISSEN//	Nicolaus Josephus Heynen, landbouwer (ZZB, 19-03-1871 /ZZB, 02-02-1931) huwdE in 1900 te ZZB met Maria Agnes NELISSEN, (*ZZB, 06-06-1874) (ze was dochter van Nicolaas Lodewik Nelissen, landbouwer). Het echtpaar Heynen-Nelissen had 8 kinderen. Dit ruime familiegraf is opgericht na de vergroting van de kerk en de afbraak van de oude sacristie ten oosten. Toen dit grafteken werd geplaatst was de kerkhofmuur hoger dan heden. Steenhouwer Mesotten uit Lanaken plaatste dit art deco grafteken, dat met zorg is bewerkt en waarin fraaie bronzen reliëfs van Sylvain Norga werden geplaatst.
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 31	Meers, Eva	***	☒	1939			Norga, Sylvain	slecht	slecht hersteld;	Aan het hoofd van het grafperceel staat een groot Latijn kruis heeft onder de rechterkruisarm een stele met een bronzen plaat met een buste in profiel van Christus, en daaronder staat het uivoerige sterk verheven opschrift. Links van de kruisstam staat een lage pijler. Op het centrum van het kruis staat het monogram: IHS. Het opschrift luidt: AAN ONZE DIERBARE/ ECHTGENOOTE/ EN MOEDER/ MEVROUW/JOSEPH CAJOT/ GEB. EVA MEERS/ 1872 + 1939/ R.I.P.//	Een fraaie uitwerking van een grafteken waarin een bronzen reliëf van Sylvain Norga is verwerkt. Opgericht na de vergroting van de kerk en de afbraak van de oude sacristie ten oosten.

begraafpl	liggin	naam mon	evalu	ZEN	atering	hitectuur	foto monument	beeld	toe	opmerkingen	beschrijving	motivatie
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 0132	Baillien	***	☒	1932	Sweeck, R.			red elijk	foto herplaatsen eventueel porselein engelenbeeldjes herplaatsen (op plaats van wit marmeren plaatjes) fundering ondersteunen professioneel voegen niet poetsen met javel of andere agressieve middelen	Tegen de noordoostelijke muur van het kerkhof is een grafteken opgericht op een ruim grafperceel. Het is in twee opgedeeld. Op het hoofdeinde staan twee stele, die worden gescheiden door de centraal opgestelde obelisk op een stele. Ook de zerk is in twee opgedeeld. Het geheel is uitgewerkt in blauwe hardsteen. Iedere stele is voorzien van een wit porseleinen Christusmedaillon en wordt aan de zijkant geflankeerd door een voluut met palmtak in reliëf. De obelisk is voorzien van een (verdwenen) foto en een verdiept kruisje en het opschrift verwijst naar een baby. Op de stele: links FAMILIE, rechts BAILLIEN op de stele van de obelisk: AAN ONS/ TEERGELIEFD/ ZOONTJE/ FREDDY/ FILEE/ * 27 JULI 1932/ + 18 MAANDEN// EEUWIGDUREND// op de zerk, links: MARIA HEYNEN/ ECHTGe DANIEL BAILLIEN/1826-1919/ JULIA BAILLIEN/ECHTGe PIERRE CLEIREN/ 1890-1940/ ANTOINE BAILLIEN/ ECHTGe EMMA DUTOIS/ 1858-1944// op zerk, rechts: MARGUERITE BAILLIEN/ ECHTGe JAN VANHERF/ 1849-1936/ JAN TANS/ ECHTGe ELISAB. BAILLIEN/ 1862-1946/ ELISAB. BAILLIEN/ ECHTGe JAN TANS/ 1866-1947//	Maakt deel uit van een resterende groep graftekens ten noordoosten van de kerk. Opgericht na de vergroting van de kerk en de afbraak van de oude sacristie ten oosten. Het grafteken op eeuwige vergunning is opgericht naar aanleiding van het overlijden van de baby Freddy Filee in 1932. Wellicht is toen hier ook Maria Heynen bijgelegd, overleden in 1919 toen 93 jaar. Het uitgebalanceerd grafteken zet het grote verdriet, de kindersterfte, centraal en biedt plaats voor het aanbrengen voor het opschrift van zes andere familieleden. De steen is met zorg bewerkt, er zijn diverse technieken toegepast. Rechtsonder staat het signatuur R. Sweeck, een gekend atelier uit Tongeren.
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 0133	Zichen 0133	***	☐		Jeune, F.			red elijk	Christuskop is gebarsten	geen opschrift leesbaar	

begraafpl	liggin	naam mon	evalu	ZEN	atering	hitectuur	foto monument	beeld	toe	opmerkingen	beschrijving	motivatie
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 0134	Jageneau - Nysten	****	☒	1883	Gerard A.			goed	Het bekronend kruisje ontbreekt De barst (zie foto 2011) in de plint werd hersteld.	Een cippus waarvan het bekronend kruisje ontbreekt (de ijzeren dook zit er nog), is uitgevoerd in blauwe hardsteen. Ieder fronton is voorzien van een verdiept kruisje. Aan de noord- en aan de westkant is een verdiept opschrift aangebracht, dat is diep en scherp ingekapt. Aan de noordkant: BID VOOR DE ZIEL/ VAN/ ISAB. NYSTEN/ ECHTGENOOTE/ VAN / JAN JAGENEAU/ (BURGEMEESTER)/ GEB. TE MAASTRICHT/ 6 SEPT. 1807/ OVERL. TE BOLRE/ 5 MAART 1883/ R.I.P.// onderdaan: PX. Aan de westkant: BID VOOR DE ZIEL/ VAN/ J.A.H. JAGENEAU/ BURGEMEESTER/ OUD PROVINCIEAADSLID/ RIDDER/ DER LEOPOLDSORDE/ OVERL DEN 2 MEI 1886/ IN DEN OUDERDOM. VAN 76 JAREN/ R.I.P.// Op de plint gesigineerd: 'A. Gerard Hasselt' (onder de PX, te zien op foto uit 2011, voor het herstel van het grafteken). Joannes Andreas Jageneau (Maastricht, 30-12-1810/ ZZB, 2-5-1886), zoon van Cornelus Fredericus en Maria Catharina Lambertina Coenegracht. Hij huwde in 1834 te Maastricht met Maria Hubertina Isabella Nysten (Maastricht, 7-9-1807/ZZB, 5-3-1883). Ze vestigden zich te Kanne. Tussen 1835 en 1852 kregen ze 11 kinderen waarvan er drie stierven als baby en Louise op 29 jaar en Alexander (arts) op 41 jaar. In 1839 verhuisde het gezin van Kanne naar Bolder. In beide gemeenten stond hij genoteerd als 'negociant'. Vanaf 1848 tot aan zijn overlijden was hij burgemeester, als opvolger van A. Heijnen en voorganger van E. Loverix. Hij was provincieraadslid van Limburg voor het kanton Zichen-Zussen-Bolder van 24-06-1872 tot 27-05-1878 en ridder der Leopoldsorde. Bij zijn overlijden was hij 76 jaar oud. Bij het open graf werd een lijkrede uitgesproken door onderwijzer Mensing, die is gepubliceerd in De onafhankelijke der Provincie Limburg – Nieuws en aankondigingsblad, jg. 37, nr. 38, woensdag 12 mei 1886. In de familie wordt nog een 'haar-souvenir' bewaard van	Op de plint gesigineerd: 'A. Gerard Hasselt' Samen met dat van Mulkens-Jans het oudste en meest monumentale grafteken op een eeuwige vergunning en beide zijn exemplarisch voor de funeraire uitdrukking in deze traditie. Wellicht werd het grafteken opgericht bij het overlijden van zijn echtgenote. Beide namen krijgen een gelijkwaardige plaats op een zijkant van de cippus, een reeds bij de Romeinen gehanteerd type, een rechthoekig blok met op de zijkanten voluten en op de hoeken acroteria. Hier nog bekroond met een (verdwenen) kruis. Enig onderscheid is dat onder het opschrift van mevrouw het symbool PX staat. Mogelijk was het grafteken bij aanvang voorzien van een afgebakende graftuin. Gezien er sinds 1883 aanpassingen geweest zijn aan het volume van de kerk en er ook werken geweest zijn op het kerkhof is het niet duidelijk of dit de originele plaats is van het grafteken. Beroep: J. Jageneau was handelaar, burgemeester, provincieraadslid, echtgenoot van Isabella Nysten en vader van 11 kinderen. Van hem is een haar-souvenir bewaard: een kader met zijn foto en symbolen gemaakt met zijn haren. De redevoering die

begraafpl	liggin	naam mon	evalu	ZEN	atering	hitectuur	foto monument	beeld	toe	opmerkingen	beschrijving	motivatie
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 34	Jageneau - Nysten	****		1883	Gerard A.			goed		J.Jageneau. Het is een ingekaderde portretfoto van de overledene (met ereteken), omgeven door symbolen gemaakt met de haren van de overleden man. De kader is 25 cm breed en 31 cm hoog. Op de achterzijde is een sticker geplakt van de “encadreur” (en de realisators van de haarschikkingen en opmaak?) met de tekst: “CROLLEN Soeurs, ENCADREMENTS, 14 rue Vieille, Hasselt. Bron info J.Jageneau: Mathieu Kunnen, Een haar-souvenir van burgemeester Joannes Andreas Jageneau van Zichen-Zussen-Bolder, in ‘De Rode Leeuw’, 2014, nr 1, pg. 19-23.	onderwijzer Mensing uitsprak bij het open graf is gepuliceerd in een krant.
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 35	Jongen - Theunissen	***	☒	1948				goed	eventueel opschrift zwart schilderen De deksteen is wat verschoven: opvolgen	Hellende zerk in blauwe hardsteen, met bovenop een liggend Latijns kruis en het verheven opschrift: AANDENKEN AAN ONZE/ BEMINDE OUDERS/ JAN JONGEN/ * 13-3-1865 + 19-3-1948/ ELISABETH THEUNISSEN/* 6-7-1870 + 21-10-1945// Op de voorkant: BID VOOR HEN//	Als één van de twee resterende grafteken op het zuidelijke kerkhof, vlakbij de kerkhofmuur, overgebleven relict dat duidt op de funeraire functie die eeuwenlang aanwezig was op beide kanten van het kerkhof. De hellende zerk is een traditionele vorm die in verschillende periodes wordt gehanteerd.
Zichen, Sint-Pieter en Laurentius kerkhof	Zichen 01 36	Gevelsteen in gemeentehuis		☐								

begraafpl	liggin	naam mon	evalu	ZEN	atering	hitectuur	foto monument	beeld	toe	opmerkingen	beschrijving	motivatie
Zichen, plein Kerkstraat	Zichen, Kerkstraat 45	Heilig Hartbeeld	****	☒	1932				redelijk	De voornaamste bekommernis is momenteel de gemetselde sokkel. Er zijn geen stabiliteitsproblemen, maar de toestand kan worden verbeterd. Het standbeeld verkeert verder in een redelijk goede staat. De verflaag beschermt het beton tegen verwerking en het ontstaan van betonrot. Voornamelijk de dunnere delen van het beeld, zoals de handen, zijn hier gevoelig voor. (inspectierapport Monumentenwacht 7 januari 2020)	Met opgeheven armen en open handen en serene blik zegent het H.Hart de parochianen. Het levensgroot wit geschilderd betonnen Heilig Hartbeeld staat op een hoge getrapte bakstenen sokkel van baksteen met een betonnen deksteen. Het verdiept opschrift op wit marmeren opschriftplaat luidt: 'ZICHEN-BOLDER/ AAN/ JEZUS H.HART/TOEGEWIJD 1932'. Deze oude opschriftplaat sierde de oorspronkelijke sokkel in blauwe hardsteen. Voor 1927-1928 bij vergroting kerk werd dwarse aanbouw van pastorie afgebroken en een openbaar plein gecreëerd, waarop in 1932 het Heilig Hartbeeld werd opgericht	De plaatsing van het H.Hartbeeld in 1932 benadrukte de omvorming van zuidelijke pastorietaan tot een openbaar plein. Het wit geschilderde betonnen beeld nam van meet af aan een centrale plaats in. Het was in aanvang geplaatst in een plantsoen dat was afboord met hekken. Tegelijk met de omvorming van het plein werd de oorspronkelijke sokkel vernieuwd. De oude opschriftplaat werd daarop aangebracht. (zie beheersplan 2.6.)